

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Dato:	28.06.2023
Arkivsak	23/00043
Dokumentnummer:	23/00043-004
Arkivkode:	112.2024
Saksbehandler:	Brooke Bakken

Saksnr	Sak	Møtedato
022/23	Driftsramme 2024	19.09.2023

Saksvedlegg

Saksfremstilling

Driftstilskuddsbehov for neste budsjettår skal sendes kommunen innen 1.oktober. På dette tidspunkt er det forslag på overordnet rammebudsjett. I dette budsjettet er det fokus på områder kommunen yter tilskudd til.

Budsjetter for barnehagene, trosopplæringsstillinger, gravstell o.l. behandles senere i egne saker.

Bakgrunn for budsjett

Færder kirkelige fellesråd ble etablert 01.01.2018 og budsjettet er basert på historiske tall for drift.

I Færder kommune er det 5 kirkesokn, hvor det er til sammen 6 kirker og flere menighetshus. Det er 5 gravplasser med ca 13000 graver. I tillegg til kirkelige handlinger (gudstjenester, vigsel, dåp, konfirmasjoner, gravferd) drives et allsidig menighetsarbeid bestående av kirkemusikk og kirkens korskole, diakoni, og barne- og ungdomsarbeid.

For øvrig gir Tunsberg bispedømme tilskudd til trosopplæring for kirkens medlemmer 0-18 år, noe som ikke er en del av dette budsjettet, og den enkelte menighetsråd bekoster ulike menighetstilbud. Tunsberg bispedømme gir også tilskudd til en halv diakonstilling.

Driftsrammen for 2024 er justert i henhold til forventet lønns- og pensjonsutvikling, kostnadsutvikling, prognoser for inntekter og bruk av fondsmidler.

Færder kommune har varslet at det vil bli strammere økonomi og det har allerede vært tydelig i hvilke tildelinger som har vært vedtatt i senere år. I utgangspunktet legges det til grunn at tilskuddet vil gå med til lønns- og prisjustering av de ulike postene i budsjettet.

Lønn og personal kostnader utgjør om lag 66% av driftskostnader i budsjettet.

Stillinger som kommunen yter tilskudd til.

Kommunen yter tilskudd til kirkemusikere, kirketjenere og vaktmestere, kateket, diakoner, gravplasspersonell inkl. sesonghjelp, driftsleder for bygg og for gravplass, og administrasjon/ledelse for kirkelig virksomhet. I Færder er det tradisjonelle gudstjenestelivet og menighetsaktivitetene beriket av

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Kirkens korskole på Nøtterøy. Stillinger knyttet til kortilbudet inkludere økte kirkemusikalske stillinger inklusiv korskolens leder og noe administrativ støtte til korskolen.

I 2018 var det 21,45 faste stillinger sponset av kommunens tilskudd og en prosjektstilling knyttet til investeringsprosjekter. I budsjett for 2024 legges til grunn 20,85 faste stillinger i budsjettet som kommunen finansierer. Dette utgjør en reduksjon på 60% + 1 prosjektstilling i tiden etter sammenslåing på stillingene kommunen yter tilskudd til.

I 2023 er stillingene redusert med 20%, dette etter en omorganisering av vaktmester oppgaver.

I tillegg økes totale stillinger innenfor arbeid for unge voksne med 55%. Prosjektstillingen stimulerer til nyskapende diakonalt arbeid for aldersgruppen 18-30. Prosjektstillingen finansieres av eksternt tilskudd fra Den norske kirke (40%) og egenandel fra menighetsråd (resterende 15%). Tilskuddet sikrer stillingen for en prosjektperiode av 3 år (2024-2026).

Lønnsnivå som er lagt inn i budsjettinnspill er justert basert på tariffjustering 2023. Rammen for dette ble 5,4% (tilsvarende kommunalt oppgjør) og for fellesrådet utgjør dette en endring på ca. kr 920.000 inklusiv økte pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift. Også i tariffoppgjør for 2023 var tilleggssatsene reforhandlet slik at kirkelig fellesrådsansattes tilleggssatser og prestenes tilleggssatser var like. Estimat for endring på dette er ca 80.000.

I 2024 forventes det en vesentlig lønnsøkning gitt de siste prognosene fra SSB. I henhold til tidligere praksis blir endringen meldt inn til kommunen for refusjon når tariff er ferdigforhandlet og implementert. Budsjett for 2024 gjenspeiler altså reell lønnsnivå for 2023.

Sykepengerefusjon og vikarmidler

Det budsjetteres ikke med sykepengerefusjon. Det forventes at innenfor eksisterende stillingshemler at frihelger dekkes opp internt.

I 2023 er gudstjenesteforordning revidert og mens økonomi ikke er hovedårsak til revisjon har det en økonomisk / bemanningsmessig effekt. Det vil være viktig at forordning og totalt aktivitetsmengde stemmer overens med ressursituasjon uten planlagt bruk av vikarer.

Pensjonsprosent KLP18 ordning

I følge KLP prognoser forventes årets pensjonskostnad (2023) til å være 5.300.000 kr (når arbeidstakers andel er fratrukket) for hele virksomheten (inklusive barnehager). Færder KF bruker midler fra premiefond (KLPs markedsavkastning som tilbakeføres til kundene sine) for å redusere pensjonskostnader*. Mens det ble i 2022 brukt 1,2 millioner kroner fra premiefond og det reduserte pensjonskostnader til 16,3% er det allerede i 2023 brukt 380.000 kr (hensyntatt i tall over). Normalt har arbeidsgivers pensjonskostnader beløpt seg til et sted mellom 2,3-3,5 millioner kroner per år, med en gjennomsnitt kostnad de siste 5 årene på 2,7 millioner kr. Årets kostnader er svært høye til sammenligning og det er nødvendig å gjøre tiltak i driftsbudsjett for å møte økte kostnader i år.

Historiske pensjonskostnader og prognose 2023

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Prognose 2023*
	2 341 314	2 988 567	2 218 258	3 536 154	2 631 683	4 950 000
KF Ansvar (100-499)	1 526 211	1 911 088	1 462 253	2 300 220	1 738 568	3 280 000
Bhg, Stell, Trosopl. (600-800)	761 157	1 076 656	755 810	1 235 811	893 116	1 670 000

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

** Det forutsettes ytterligere bruk av premiefond kr 300.000. Se sak 26/23 2.tertialsrapportering.*

Det er særlig to usikkerhetsmomenter som spiller inn på hvor mye pensjonskostnader vil utgjør: lønnsvekst og KLPs markedsavkastning. Til neste år forventer KLP at det vil være høye pensjonskostnader, basert på at Norges Bank og SSB forventer en høy lønnsøkning. Hvor mye markedsavkastning blir, som igjen vil tilbakeføres premiefond og redusere premiekostnad, er usikkert.

I 2024 budsjettet legges til grunn en pensjon på 18% og det er i tråd med det som KLPs prognose er per september 2023.

Møtegodtgjørelser for valgte rådsmedlemmer.

Valgte medlemmer av menighetsråd og kirkelig fellesråd får møtegodtgjørelse tilsvarende valgte organer. Godtgjøring til valgte medlemmer av kirkelige råd er vedtatt i sak 23/19 med en total kostnadsramme på 240.000 kr. Satsene foreslås revidert høst 2023 og endringer til disse vil kunne ha effekt på budsjett. I likhet med kommunens godtgjørelser er det differensiert sats for leder og medlemmer, og medlemmer får en fast godtgjørelse per møte.

Driftskostnader utgjør om lag 29 % av totale kostnader. Disse inkluderer bl.a. kremasjonsavgift, strøm, forsikringer, avgifter og lisenser, og vedlikehold.

Kremasjonsavgift

Er den største enkeltpost i driftskostnader og det er budsjettert med 1,52 millioner i 2024. Fra 2023 er kremasjonsavgift økt til kr 10.000 per kremasjon. Av de som gravlegges i Færder kommune er det normalt med at 55-60% velger kremasjon. Det estimeres med rundt 250 gravferdsremonier per år i Færder.

Kremasjonsavgift utvikling:

(R = regnskap, B = Budsjett)

R 2020	R 2021	R 2022	R 2023 (til aug)	B 2023
1 087 200	1 052 200	1 231 770	1 060 000	1 440 000

Det forventes fortsatt høye strømavgifter, men en mindre reduksjon fra 2023 på ca. 4,5%. Det er fortsatt stor usikkerhet i energiprisene internasjonalt.

Flere strømsparingstiltak er gjort. I 2024 investeres det i prosjekter som gir strømsparende effekt. Teie kirke vil få energibrønner og flere andre bygg vil få montert solcellepaneler i forbindelse med rehabiliteringer av tak. Målsetning er at tiltakene gir en større besparelse i energiutgifter fra 2. halvår. Effekten av dette er pr. i dag ikke medregnet i budsjett.

I flere menighetshus er eldre oppvarmingskilder byttet ut med varmepumper i 2022. Inneklima, bevaring av instrumenter (orgel, flygel, piano), strømstyring, og teknologisk modernisering er nøkkelfordringer som prioriteringene som gjøres.

Faste driftsutgifter er justert i innmeldt ramme basert på tidligere års utvikling. Det tekniske beregningsutvalget (TBU) anslo 13.mars en vekst i konsumprisindeksen (KPI) på 4,9 % i inneværende år. SSB publiserte i juli at i perioden juli 2022 til juli 2023 steg konsumprisindeksen med 5,4 %. Det gir store utfordringer med prisøkningene vi nå ser.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

De største driftskostnadene er:

	2023	2024	Endring
11800 Strøm	1 111 000	1 060 000	-51 000
11850 Forsikringer	412 000	485 000	73 000
11950 Avgifter, gebyrer og lisenser*	580 100	798 500	218 400
11951 Renovasjon	249 000	234 000	-15 000
12000 Kjøp av inventar og utstyr (kontor, kirkebygg og gravplass)	390 000	346 400	-43 600
12300 Kjøp av tjenester for vedlikehold av bygg	490 000	820 000	330 000
12400 Serviceavtaler (kontor, kirkebygg og gravplass)	294 700	295 000	300
12701 Kremasjonsavgift	1 440 000	1 525 000	85 000
	4 966 800	5 563 900	597 100

Kommentar til postene med reduksjon:

Det forventes en lavere kostnad på energi, dette har en sammenheng med fallende priser samt en reduksjon i forbruket.

Renovasjons kostnader var kraftig økende i 2023 pga nytt lovverk om kildesortering og avtalen med leverandør ble reforhandlet i første kvartal.

Kjøp av inventar og utstyr budsjettpost er redusert, dette ved streng kostnadskontroll.

Utover disse er det en rekke andre poster som ikke angis i detalj, men også er justert for forventet utvikling. Enkelte reduksjoner er gjort på mindre poster (eks. forbruksvarer) for å redusere hvor det er mulig.

Kommentar til postene med økning:

Forsikringer har hatt en økning på 17%. Cirka halvparten av økning er grunnet generelle økte premier. Resten er knyttet til innmelding av personer i uføre ordning i henhold til tariffavtale.

*Avgifter, gebyrer og lisenser. I oktober 2023 innføres obligatoriske nye lisenser for Microsoft 365 for alle brukere i organisasjon. Dette utgjør kr. 180.000 det første året de tas i bruk. Lisenspriser økes med 40% fra 1.mar 2024. Resterende økninger på avgifter, gebyrer og lisenser er generelle prisøkninger.

Vedlikeholdskostnader

Færder KF forvalter om lag 5000 kvm bygningsmasse bestående av verneverdige og andre kirkebygg, kontorbygg, driftsbygninger til gravplassene, og menighetshus. Verdibevarende vedlikehold er nødvendig for å unngå store reparasjonskostnader og å drifte bygningene på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det foreligger tilstandsrapporter som legger grunnlag for hvilke prosjekter som prioriteres. Det har i de senere år vært en stor økning i konsumprisen som gir økte kostander på generelt vedlikehold av bygningene, i tillegg er det et stort vedlikeholdsetterslep på flere bygninger.

I 2018 siterte KS «Holtene» i sin artikkel «Eiendomsforvaltning: hvorfor ikke mer til vedlikehold?» (2018) som anslår at på middels nivå ville det koste kr 185 kr / kvm for å bevare verdien av eiendommassen¹. Dette utgjør etter inflasjonsjustering (7,91%) en årlig vedlikeholdskostnad på kr. 1.000.000 kr på middels nivå for Færder KF.

Driftsrammen som meldes inn til kommunen for 2024 inkluderer 500.000 kr dedikert til vedlikehold (konto 12300 Kjøp av tjenester for vedlikehold). Samt 320.000 dedikert til maling av Torød kirke. Det er også viktig

¹«Eiendomsforvaltning: hvorfor ikke mer til vedlikehold?» <https://www.ks.no/asss-hjem/asss/asss-samlet/eiendomsforvaltning-hvorfor-ikke-mer-til-vedlikehold/> Publisert 12.09.2018 av ASSS. Samarbeid mellom KS og samarbeidende storkommuner.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

at KF har kompetanse og kapasitet for å ivareta bygningsmassen. Gjennom tjenesteytingsavtalen med kommunen gis det mulighet for kommunen å yte tjenester for kirken, men i realitet har kommunen sjeldent kunnet prioritere kirkelige bygningsprosjekter grunnet lite kapasitet i kommunen.

Kjente vedlikeholdsbehov for 2024 inkluderer malingsarbeider Torød kirke, mindre malingsarbeider andre steder. Utbedring av dører og vinduer, utbedringer knyttet til brannsikkerhet, oppgradering av tilfluktsrom, vedlikehold og utbedring av elektriske anlegg og energisparende tiltak.

Inntekter

Tilskudd fra kommunen utgjør det største inntektskilde for kirkelig fellesråd, og oppgavene som tilskuddet skal dekke har tidligere vært nedfelt i kirkeloven, nå videreført i trossamfunnslovens kapittel 3. Tilskuddet utgjør om lag 68% av inntektene i KFs 2024 budsjett.

Hvilket nivå kommunens tilskudd vil ligge på får KF pekepinn på når kommunaldirektørs handlingsplan foreligger (okt/nov) mens endelig vedtatt tilskudd vet vi først etter kommunestyremøte i desember. I så måte vil KF basere sin drift i høst som om anmodning blir imøtekommet inntil andre signaler er gitt, og det innebærer at tiltak for å ytterligere redusere kostnader vil først implementeres fra januar 2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 innmeldt
Driftstilskudd vedtatt	19 675	19 822	18 965	18 908	20 030	
Tariffjustering	318	-	333	315	596	
Ekstraordinært tilskudd	-	2 000 vedlikeh old Covid	-	-	306 Deflator justering RNB	
Totalt	19 993	21 822	19 298	19 223	20 932	22 062

Gitt at kommunens vedtatte tilskudd har blitt redusert i årene 2021-2022 har det allerede nå vært flere år med reelle reduksjoner. Dersom kommunens tilskudd ikke økes for å dekke økning i lønns- og pensjonskostnader vil det være nødvendig med ytterligere stillingsreduksjoner for å få budsjettet i balanse. I likhet med kommunen vil KF måtte prioritere lovpålagte oppgaver og vurdere strengere hvilke ikke lovpålagte oppgaver som skal videreføres.

Inntektskildene utover kommunalt tilskudd er kremasjonsavgift, gravfesteavgifter, inntekter for leie av kirkene og seremonier for personer som er bosatt utenfor kommunen. I tillegg får KF inntekter fra husleie til barnehage, og salg av administrative tjenester til barnehagene og gravsteltjenesten. Det brukes også av egenkapital (fondsmidler) for å få budsjettet i balanse, se eget avsnitt om dette.

Kremasjonskostnader utgjør den største enkelt post i driftsbudsjettet utenom lønnskostnader. Etter sammenslåing ble det innført en kremasjonsavgift tilsvarende halvparten av kremasjonskostnad som faktureres til pårørende ved valg av kremasjon. I 2023 varslet krematorium at kostnaden ville økes fra 7.000 kr/kremasjon til 10.000 kr/kremasjon, men at dette var en forbigående økning. Etter avtale med kommunen ble det enighet om at pårørende skulle belastes for en kremasjonsavgift som kun var justert etter kommunal deflator (3.865) istedenfor halvparten av kostnad (5.000). Dette gir en deling på 40% til pårørende og 60% til kommunen. Ny informasjon tilsier at krematorium opprettholder det høye kostnadsnivå i 2024, med bakgrunn i økte energi- og rentekostnader. Festeavgift justering presenteres i en egen sak, men budsjettforslag legger til grunn fortsatt at kommunen bidrar med 60% av kremasjonskostnad.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Festeavgifter som forfaller svinger fra år til år. Dette fordi avtalene forfaller hvert 10.år. I 2024 forventes festeavtaler som forfaller å utgjør inntekter kr 1.950.000 og det er stabilt sammenlignet med 2023.

Bruk av fonds/egenkapital

Kirkelig fellesråd legger opp til å bruke kr 280 000 av oppsparte fondsmidler for å få budsjettet til å gå i balanse. Dersom strømutgifter eller pensjonsutgifter viser det å forbli høye kan dette måtte økes. I 2023 er det vedtatt å bruke av disposisjonsfond kr 1,2 mnok og det er foreslått å bruke ytterligere av fond i 2.tertialsrapportering sak for å finansiere økte pensjonskostnader. I forbindelse med sak 16/22 ble det vedtatt at KF skulle legge til grunn bruk av fond kr 500.000 i 2023 budsjett for å få budsjettet i balanse og det legges til grunn. Målsetning videre var at budsjettet for 2024 skulle gå i balanse uten bruk av fond. Budsjettet for 2024 er ikke i balanse uten bruk av fondsmidler, men det foreslås å bruke av et mindre beløp i tråd med intensjonene tidligere. Det budsjetteres årlig med avsetning til fond (kostnad i driftsbudsjett) tilsvarende inntektene som kommer til navnet minnelund. Denne praksis videreføres fra tidligere og har som formål å kunne finansiere noe innkjøpsbehov for gravplassene i fremtiden.

Konklusjon

For å opprettholde drift på dagens nivå (etter 20% stillingsreduksjon i 2023 og inklusiv bruk av fondsmidler kr 280.000) anmodes om kommunalt tilskudd tilsvarende 22 062 000.

Driftsramme kr 22 062 000 meldes inn til kommunen, med økning begrunnet i lønns- og pensjonsjustering, nye Microsoft 365 lisenser, økning i kremasjonsavgifter og maling av Torød kirke. Dette legger til grunn et nødvendig nivå av løpende vedlikehold på kirkelige bygg og maling av Torød kirke, men ikke store prosjekter ellers innenfor vedlikehold. Det legger også til grunn at energikostnader blir fortsatt høy, men at enkelte besparelser er mulig der varmekilder er modernisert. Det forutsetter at pensjonskostnader utgjør ca. 18% av lønnsmassen. Det legger også til grunn at kremasjonskostnader fortsatt ligger på et høyt nivå og at avgift til pårørende er delt 60/40 hvor kommunen bidrar med den største andel av kostnaden.

	Beløp	Totalt
Lønnsøkning/tariffoppgjør	920 000	
Kremasjonskostnader økning inkl 60% sponning	193 000	
Microsoft 365 lisenser	200 000	
Maling Torød kirke	350 000	
Totalt		22 062 000

Forslag til vedtak

1. KF tar informasjon til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

2. Kirkevergen melder inn budsjettbehov inn til kommunen og utarbeider en tekst om kirken til kommunens handlingsplan.
3. Ad-hoc økonomigruppe følger prosessen utover høsten. Gruppen får handlingsplanteksten til gjennomlesning før det sendes inn.

Møtebehandling

Vedtak